

Petrus

nr 1 2025

En tidning från Svenska kyrkan Tjörn

*I detta
nummer:*

#själkänsla

**Per-Ivar och
vemodet**

**Kagebag i
Klövedal**

Vi firar påsk!

**Svenska
kyrkan**

... å andra sidan ...

Jag googlar ordet musik. På Wikipedia läser jag: *"Musik är en form av konstnärligt, emotionellt och kulturellt uttryck, framförallt i följder av ljud och toner med hjälp av särskilda instrument eller den mänskliga rösten. Det är också en av de största konst- och underhållningsformerna, ett yrkesutbildnings- och vetenskapsfält, fritidsintresse och verktyg för kommunikation, med mera."*

För många är naturens alla ljud som musik. Porlande bäckar, vindens sus i nytslagna björkar, fåglarnas sång. Andra hör musik när en gammal julle puttrar ut från hamnen en stilla sommarkväll.

Musik, sång och andra kulturaktiviteter kan stärka både vår fysiska och psykiska hälsa. Det säger en ny forskningsrapport från Folkhälsomyndigheten. Vi mår bra av att vara i ett sammanhang. Vi mår bra av att skapa ihop med andra.

I detta nummer av Petrus kan du läsa om musik i kyrkan. Om hur människor i alla åldrar sjunger och skapar tillsammans. Och oavsett om vi sjunger, lyssnar, bakar, stickar eller bara sitter tysta, är det fint att få göra det tillsammans.

Och snart får vi fira påsk. För mig är påskens gråbeigea marker som sakta övergår i grönt, den första blåsippan och lärkans jubel som aldrig vill ta slut. Ljuset som har besegrat mörkret ännu en gång. Påskan innebär också några extra dagars ledighet utan krav och måsten.

På sidorna 18–21 kan du läsa om allt som händer i Svenska kyrkan på Tjörn under våren. Där hittar du också påskens gudstjänster och aktiviteter för hela familjen. Välkommen!

Maria Johannessen
Kommunikatör

Petrus Nr 1 – 2025

Klövedal, Rönnäng, Stenkyrka och Valla församlingar.

Redaktion:

Maria Johannessen
Kommunikatör
maria.johannessen@svenskakyrkan.se
0733-23 05 02

Christina Grenabo
Kyrkoherde
christina.grenabo@svenskakyrkan.se
0733-24 05 88

Tidningen Petrus delas ut till alla åretrunthushåll på Tjörn.
Upplaga: 8 000
Tryck: Risbergs Information & Media AB
Petrus trycks på miljövänligt papper.

Ansvarig utgivare:
Christina Grenabo, kyrkoherde
christina.grenabo@svenskakyrkan.se
0733-24 05 88

Foto:
Omslag – Björkar. Foto: Johannes Frandsen/Ikon
Om inte annat anges är bilderna från Svenska kyrkan Tjörns arkiv.

Svenska kyrkan Tjörn
Hamngatan 17, 471 32 Skärhamn
Telefon växel: 0304-66 00 55
tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/tjorn

Därför har du fått tidningen Petrus

Tidningen Petrus delas ut som oadresserad direktreklam (ODR). Det är en tjänst som distributörer får sälja som så kallad *icke kommersiell information*. Dit hör till exempel information från politiska partier och religiösa organisationer. Den här typen av information delas ut oavsett om man undanbett sig reklam eller inte. Vi vet att varje gång vi delar ut information på det här sättet blir en del glada och andra irriterade. Till dig som inte vill ha tidningen ber vi om ursäkt att vi stör och ber dig att lägga den i pappersåtervinningen. Till alla andra önskar vi en stunds trevlig läsning!

Innehåll

- 2 ... å andra sidan ...
- 4 Christina Grenabo har ordet
- 6 Musik i kyrkan
- 7 Körkompisar
- 8 Per-Ivar och vemodet
- 10 #själkänsla
- 11 Tro
- 12 Psalmbingo!
- 13 Kom igång med sång
- 14 En påskkrubba, tack!
- 16 Kagebag i Klövedal
- 17 Sawubona! Jag ser dig
- 18 Vi firar påsk!
- 20 Välkommen till Svenska kyrkan i vår
- 22 Från dina händer till där det händer
Act Svenska kyrkan
- 23 Korsordet

Nästa nummer av Petrus delas ut till sommaren 2025. Saknar du tidningen kan du hämta i kyrkorna på Tjörn eller på Svenska kyrkan Tjörns kansli i Skärhamn. Rapportera gärna missad utdelning till www.sdr.se/kontakt/reklamationer

Rösta i kyrkovalet 8–21 september!

svenskakyrkan.se/kyrkoval

**Svenska
kyrkan**

Kyrkoval 2025

Christina Grenabo
Kyrkoherde
Svenska kyrkan Tjörn

Hopp

Dagen som förändrade Sverige. Veckan som förändrade Europa. En ny tid där tidigare överenskommelser och värderingar snabbt kan bytas ut. Ja, det är formuleringar som hörts den senaste tiden. Det brutala dödandet i Örebro, agerandet från stormakters ledare och omröstningarna i FN om frågor som vi nyss hade samsyn kring. Det är mycket som känns ovisst och otryggt, här ligger en rädsla för mörkret och lurar. Som alltid är det bra att prata om det som oroar och tynger men sedan blir det helt avgörande hur vi väljer att gå vidare. Vi kan lätt fastna i beklagandet och åltandet, vi kan befästa vår uppgivenhet och ängslighet. Och när det sker, ja, då får det destruktiva sin bästa jordmån. Försvinner motståndet och motkrafterna kan det som bryter ned oss ta över än mer. Nej, nu gäller som alltid att påminnas om att ytterst är det alltid ljuset som har störst makt när det gäller att bryta mörker. Det behövs som ni vet bara en väldigt liten ljuskälla för att bryta det som är ett

”Det behövs bara en väldigt liten ljuskälla för att bryta det som är ett mörkerläge.”

mörkerläge. Det är som alltid ett arbete och en riktning som nu behövs. Ett arbete som handlar om att göra val, att lära mer, att dela med sig av det som ger hopp. Och på så sätt skapa moteld.

När jag där hemma röjer bland böcker i en låda hittar jag Gröngölingarnas handbok. Ni vet den där som knattarna i Kalle Anka hade som guide.

Jag tänker att just sådana handböcker nog kan behövas nu. I hallen ligger broschyren från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. En handbok som vi alla behöver läsa för att vara just beredda och samla kunskap. På bordet intill mig ligger min Bibel, en bok för att tolka och försöka

förstå. Hur kan vi vara människor på den jord som skapats för oss?

Frågorna vi kämpar med har många före oss stått inför. Känslan av att mörkret blir övermäktigt har drabbat människan förut och i Bibelns texter och berättelser hittar vi vägledning:

Om mörker må täcka mig, ljuset omkring mig bli natt, så är inte mörkret mörkt för dig, natten är ljus som dagen, själva mörkret är ljus – läser vi i Psaltaren 139.

Nu är vi i påskens tid, vi ser hur liv kommer åter, vi hör om en Gud som lider, dör och uppstår. I Jesus har vi en förebild och kämpe som alltid finns vid vår sida. Han säger: Jag är med dig, ge inte upp! Det lönar sig alltid att kämpa och kampen förs på många olika sätt. En del handlar om att lära och försöka förstå den tid som är nu. Att lära av historien och samla fakta. En del handlar om att aktivt göra något som blir till glädje för andra, genom att dela med sig, hjälpas åt och att alltid stå upp för alla människors lika värde.

Musik i kyrkan

I kyrkorna på Tjörn har du möjlighet att lyssna på olika typer av musik med såväl lokala som kända musiker och artister. Välkommen till *Musik i kyrkan*!

Musik är för de flesta ett självklart inslag i kyrkorummet. Musik hörs både i gudstjänster och andra sammanhang. I högtid och vardag. Musik väcker känslor och minnen, den kan ge oss glädje och njutning. Musik kan också vara ett sätt att uttrycka och tolka våra andliga och existentiella frågor.

"Musik är den enda mänskliga konstform som är i det närmaste helt abstrakt och ändå får nästan alla människor i världen att känna något."

Oliver Sacks, neurolog

I kyrkorna på Tjörn kommer vi under året att kunna ta del av konceptet *Musik i kyrkan*. Sven Eckerdal, kantor i Svenska kyrkan Tjörn, förklarar:

– Det handlar om att använda andra former i gudstjänsten, som i det här fallet, musik. Konsten får oss att öppna sinnet. Bilder, musik, teater, poesi och andra uttrycksformer kan göra kyrkorummet till ett upplevelserum. Där får vi möjlighet att lyssna, se och närma oss det okända i ett tryggt sammanhang.

Det kostar ingenting att komma till kyrkan och lyssna på musik och man behöver inte boka plats. *Musik i kyrkan* fortsätter hela året och i sommar kommer bland annat Torbjörn Näsborn, violinist och nyckelharpist och Bengt Forsberg, en av Sveriges mest uppskattade och namnkunniga pianister.

– Vi vill erbjuda musik av god kvalitet och göra den tillgänglig för alla, säger Sven.

Göteborg Baroque

Alessandro Scarlattis Stabat Mater

Söndag 13 april 17.00 Valla kyrka

Stabat Mater är den kristna hymnen om Jungfru Marias lidande vid Jesu korsfästelse, en hymn som tonsatts otaliga gånger och som brukar framföras i fastetid.

Johan Möller Lekemo

Romantiska mästerverk

Söndag 18 maj 17.00 Stenkyrka kyrka

Konsertpianisten Johan Möller Lekemo framför musik av bland annat Chopin, Liszt och Beethoven.

Läs mer om
Musik i kyrkan:

Vilja, Adeline och Edith på körövning i Valla kyrka.

Körkompisar

Neptunus, Uranus, Saturnus, Jupiter ... Vad har planeterna i vårt solsystem med sång och musik att göra?

Det är uppsjungning med barnkören i Valla. Både röst och kropp ska värmas upp innan sångövningen börjar.

– Planeternas namn fungerar jättebra som ramsa för uppsjungning. Och så lär man sig ju ordningen på dem samtidigt, säger Anders Bergman, körledare och organist i Valla församling.

I en annan övning kastas en kudde runt mellan barnen samtidigt som rösterna följer kuddens rörelser. Det gäller att både kunna sjunga höga och låga toner och allt däremellan. Körövningen fortsätter med både taktövning, sång och rörelser.

– Målet är att barnen ska kunna sjungerna utantill. Och då är det

bra att ha rörelser till hjälp, menar Anders.

Adeline 10 år, Edith 9 år och Vilja 9 år har varit med i barnkören sedan start. På frågan vad som är roligast med att sjunga i kör kommer svaret snabbt och utan tveksamhet:

– Att få sjunga tillsammans, det är kul!

– Men ibland kan det vara lite svårt att hitta rätt toner, menar Vilja.

– På ett berg är den bästa sången vi sjunger, tycker Edith.

Och favoritsångerskan, det är Olivia Rodrigo, amerikansk sångerska och låtskrivare.

Barnkören övar varje tisdag i Valla kyrka kl 16.30–17.15. Välkommen!

Per-Ivar och vemodet

Februarikväll. Fortfarande vinter, men närmare vår än höst. Just en sådan här kväll behövs någon som sjunger om hopp. Någon som kan berätta och kanske trösta.

Inne i Klövedals församlingshem har en förväntansfull publik samlats för att lyssna på Per-Ivar Östmann, sångare och låtskrivare. Per-Ivar är född i Stenungsund och uppväxt i Myggenäs på Tjörn. Han har släppt tre album och har ett fjärde på väg. Per-Ivar har spelat i ett flertal band genom åren. På 80-talet spelade han trummor i Tjörnbandet Zenith. Och han var gitarrist i bandet Ideell Rebell som hade sin storhetstid under sent 90-tal. Spelandet har också inneburit turnéer i bland annat Polen, Finland, Etiopien och Sverige.

Vad betyder musik för dig och varför är musik viktigt?

– Redan som barn lyssnade jag mycket på musik. Minns att jag stod och låtsades styra ett stort skepp medan *Onedinlin-jens* signaturmeleri* spelades ur hemmastereon i gillestugan. Musik som uttryck har alltid betytt mycket för mig. Och det var nog därför jag började spela. Först gitarr, sedan trummor. Musik kan hjälpa till att hantera känslor, musik kan vara tröstande. Jag är glad över att musik är mer tillgängligt idag. Den som spelar kan uttrycka sig genom många kanaler. Och många tjejer

spelar och skriver musik. Så var det inte när jag var ung. Nu finns det många självständiga unga kvinnor som förebilder.

Du släppte ditt första album 2018, vad var det som gjorde att du tog steget?

– Jag hade så mycket upplevt liv i mitt huvud. Och det behövde komma ut, sorteras, bli texter och musik. Så en kväll satte jag mig bara med gitarren och skrev en låt. Jag lade upp den på Facebook och fick så mycket positiv respons. Sedan dess har jag inte kunnat sluta.

I låten *Att vända om* är du kritisk till att vuxna i kyrkan skrämdes med Gud när du var ung. Vad kan kyrkan lära sig av det idag?

– Kyrkan har allt att vinna på att visa människor att man inte behöva prestera något för att vara välkommen. Att man

inte behöver vara på ett visst sätt, uppfylla särskilda villkor eller krav. Kyrkan är för alla, på riktigt. När jag var ung var jag så rädd för att jag inte var tillräckligt bra. Tänk om Gud inte älskade mig för att jag gjort fel, att vara önskad för något jag gjort eller inte gjort. Kyrkan behöver visa att det inte handlar om det, utan om villkorslös kärlek.

Du är 50+, vad får dig att orka hålla på?

– Vi lever i en värld som blir allt mer galen med krig, klimatförändringar, psykisk ohälsa och ensamhet. Att sjunga sånger om kärlek, rättvisa, tröst och gemenskap – man måste tro att det spelar någon slags roll ändå.

* TV-serien Onedinlinjens signaturmelodi är musik ur Aram Chatjaturjans balett Spartacus. Onedinlinjen sändes 1972–1983.

Han har ristat sin historia i koder på sin hud, jag har min i benen, vi har båda levt och dött och levt igen och brottats klart med Gud, och jag förstår vartenda ord, om ett liv jag inte känner, hur vanmakten och blodet gör att huden spänner sig, fast ingenting är samma är det likadant för mig.

Vi har gått längs samma gator, vi har hängt på samma torg, vi har åkt med allra sista bussen hem från Göteborg och vi har båda varit kära i Linda och Jeanette och vi har letat efter livet och trott vi hittat rätt, och vi har lärt oss att alla hjärtan blöder, men vi tog oss ut på andra sidan ...

Ur *Småstadsbröder*. Text & musik Per-Ivar Östmann.

#själkänsla

– Välj en emoji som passar dig just nu, säger en av killarna som möter oss när vi kommer in i Klövedals kyrka denna grådimmiga februarisöndag. I kväll är det gudstjänst med temat #själkänsla och riktar sig särskilt till ungdomar. Men temat skulle visa sig vara uppskattat av alla åldrar.

Bänkarna i Klövedals kyrka är fyllda med både ungdomar och vuxna. Tjörns konfirmander är inbjudna och några av dem medverkar i gudstjänsten. Ikväll är det lite färre och kortare texter. Istället får vi sjunga mer, röra oss i kyrkorummet och uttrycka oss på flera olika sätt. I agendan finns symboler som förklarar vad vi ska göra.

Bön med hela kroppen

Runt om i kyrkan finns bönestationer placerade där man kan be på olika sätt med hjälp av symboler. Den som vill kan gå runt, stanna till vid någon av de olika stationerna. Man kan tända ett ljus, lägga ner en sten vid ett kors (som symbol för att lätta en tung börda) eller skriva ett tack på ett hjärta.

Själkänsla

Ibland är livet härligt, ibland känns allt fel. Det är så livet är. Att få uttrycka sina känslor på olika sätt kan göra att det som är tungt blir lättare att bära. Det kan också vara skönt att få prata om sådant som är jobbigt. I kyrkan finns någon som lyssnar och kan hjälpa unga att stärka sin existentiella hälsa, sin "själkänsla".

Skriv ett tack för något som du är glad för!

Tänd ett ljus för någon du saknar.

Låt en sten bli symbol för något som känns tungt och jobbigt.

Mer info för dig som är ung:

tro

Foto: Kristin Lidell /Ikon

Många tänker att de tror på något – en högre kraft, något större, något kärleksfullt som kanske vakar över oss och som vi kan be till. En del kallar detta för Gud. Kristen tro utgår från att Gud finns och att Gud vill vara med oss människor.

Gud vet hur livet är

Olika människor beskriver Gud på olika sätt. Samtidigt räcker inga ord för att säga hur Gud är.

Kristna är i alla fall överens om att Gud lät sig själv födas som människa – Jesus. Det gör att Gud vet precis hur det är att vara människa och Gud kan därför vägleda oss i våra liv.

Kristna tror också att Gud älskar varje människa precis som hen är. Ingen behöver vara perfekt eller vara någon annan än sig själv.

För många ger tron stöd och hopp, särskilt när livet är svårt. Tron kan ge mening i livet och en vetskap om att just jag finns av en anledning.

Tron påverkar oss olika

Att ha en tro kan påverka människor på olika sätt. Den kan ge en stillsam trygghet om att du inte går ensam genom livet. Och den kan få dig att se på dina medmänniskor på ett nytt sätt – de är skapade av Gud och oändligt värdefulla, precis som du. Tron kan också få dig att vilja göra världen till en bättre plats.

Lyssna på dina egna tankar

Känner du ibland att du inte lyssnar på dina egna tankar eller inte riktigt vet vem du är eller vad du tror? Då kan du må bra av att hitta stillhet och lyssna inåt. Om du vill kan du prata med Gud. Och bli inte förvånad om du anar att Gud talar i ditt inre.

Här är några exempel på vad du kan göra:

- Hitta ett lugnt rum. Tänd ett ljus om du vill. Stanna upp.
- Ta dig ut i naturen. Stanna till på en vacker plats och sitt ner en stund på en sten eller en bänk.
- Gå in i en kyrka. Stanna upp och känn lugnet. Tänd ett ljus – det brukar finnas en låda med ljus för besökare.

Om stillheten stressar

Alla människor hittar inte sina tankar eller Gud i stillheten. Stillheten kan tvärtom vara stressande. Om du känner så kan du istället lyssna på dina tankar samtidigt som du gör något annat eller lyssnar på musik. Gud möter dig oavsett om du är stilla eller mitt i ett brus.

svenskakyrkan.se/sjalkansla

Psalmbingo!

Hur många psalmer känner du igen och kan sjunga med i? Psalmbingo är ett lekfullt sätt att både få sjunga gamla välkända psalmer och att lära sig nya.

Det är nästan fullt i stora salen i Rönnskåns församlingshem när ett 50-tal personer kommit till *Café Lisa*.

– Att få träffas här, fika och lyssna på något intressant eller underhållande kan ses som en lisa för själen. Så förklarar Martin Johansson, diakoniasistent, caféets namn.

Caféprogrammet inleds med en kort andakt och därefter serveras smörgåsar och kaffebröd.

– Vi är ett tiotal frivilliga som hjälper till på caféträffarna. Vi dukar fram fika, tar hand om disken och håller ordning. Och det är matlagningsgruppen för herrar som brukar baka kaffebrödet! Säger Inger, en av dem som arbetar i eftermiddag.

Idag är det psalmbingo med Tonny och Eva Kurtsson. På borden ligger bingobrickor och

pennor. På bingobrickan finns en plan och psalmnummer att fylla i.

– Man fyller i de psalmnummer man tror ska spelas. När man fått en full rad är det bingo, förklarar Tonny.

Tonny och Eva har varit på Café Lisa och hållit i psalmbingo två gånger tidigare. Det blir mest psalmer som man känner igen och kan sjunga med i. Men en och annan lite mer okänd psalm kan också dyka upp.

– Vi har övat in över 30 psalmer, säger Tonny och tar upp dragspelet.

Ett tiotal psalmer hinner sjungas innan det hörs ett rop från ett av borden: Bingo! Vinsten belönas med choklad. Psalmbingon fortsätter och när det inte längre finns några priser kvar är det dags att avrunda. Många sitter kvar och samtal och skratt hörs runt borden. Caféträffarna är viktiga mötesplatser och de olika programinslagen är uppskattade.

– I början av året var det Elvis-tema och Martin, vår diakoniasistent, underhöll med gitarr

och sång. Det var mycket omtyckt och mer än fullt här i salen, berättar en av gästerna.

Under våren kommer det bland annat att bjudas på föredrag om sill och om Rönnskåns historia. Och även mer musikunderhållning utlovas. Café Lisa har ett systercafé på Klädesholmen, *Onsdagscaféet*, där man en onsdag i månaden bjuds på underhållning, föredrag och kaffeservering.

Program hittar du i kalendern på svenskakyrkan.se/tjorn.

Kom igång med sång

"Jag vill ha en egen måne ..." Sången av Ted och Kenneth Gärdestad känner nog de flesta igen. Och nu finns möjligheten att sjunga både kända och okända sånger i Svenska kyrkans sånggrupp.

Det finns en underbar kraft i sång! Vi bär med oss vår röst var vi än befinner oss. Vi känner igen och kan många sånger som vi hört genom åren. En del sånger har säkert också betytt något särskilt för oss. Och kanske finns en längtan efter att få sjunga, men inte i en kör? Nu finns möjligheten att få sjunga sångerna du har inom dig i en sånggrupp.

– Vi sjunger allt från moderna sånger och visor till psalmer och verk av klassiska kompositörer, säger Sven Eckerdal, kantor.

Sven leder sånggruppen som startades hösten 2024. Sånggruppen är ingen kör. Men målet är, precis som i körsång, att sjunga för att det är roligt och för att det får oss att må bra.

– Man behöver inga förkunskaper för att vara med. Vi sjunger och utvecklas tillsammans. Och vi kan vara nästan hur många som helst, så länge vi får plats i kyrkan, skrattar Sven.

Sånggruppen träffas i Skärhamns kyrka på onsdagar klockan 13.15–14.15. Välkommen!

Vilka sånger sjunger sånggruppen i vår?

Här kommer ett axplock:

Sinnesrobönen
(Niebuhr/Snickars)

Morgon efter regn
(Taube)

Himlen är oskyldigt blå
(Gärdestad)

Kajsas udde
(Hambe)

Jag hade en gång en båt
(Trad/Wreeswijk)

Vilse
(Ferlin/Söderlundh)

Gud, för dig är allting klart
(Malmeström/Strattner)

Sång till friheten
(Afzelius/Rodriguez)

En vanlig dag
(Frostenson/Hernqvist)

Här får jag stanna
(Olander/Voigt)

Sång till friheten

819 Sinnesrobönen

En påskkrubba, tack!

När jag var liten hade vi en julkrubba hemma. Den togs fram på fjärde advent och dekorerades med stenar och mossor och allt annat som behövs. Stall och får och figurer. Jag vet att jag tyckte mycket om de där figurerna, och även om de var ömtåliga så kunde man leka lite med dem, både i smyg och i fantasin. Det var ett sätt att få vara del i julberättelsen och närma sig den på sitt eget sätt.

Men på påsken, då fanns det inget liknande. Nej, påskdekorationerna var kycklingar och fjädrar, och ärligt talat, även om jag älskade påskpynt i alla former – jag var ett kreativt barn – så var det svårt att få ihop påskpyntet med berättelsen om Jesus. Trots min kreativitet! Men jag visste inte vad jag saknade.

För några år sedan när jag satt och slösurfade på något socialt medie så var den plötsligt där: Påskkrubban! Mitt framför mina ögon fanns det där som jag inte ens visste att jag saknat. En liten sammanfattning av påskens hela berättelse, i några få delar, gjorda i trä. Oj, så snabb jag var med att klicka hem en (ja, det blev faktiskt två eftersom jag var så ivrig att jag missade att det stod en tvåa i rutan). Och sen började väntan.

Påsken är ju mycket väntan i sig själv. Det går inte att skynda på påsken, den har sina dagar och sina hållplatser. Hela fastetiden är ju en enda lång väg fram till påsken, av väntan och förberedelse. Och så till slut, när jag nästan gett upp hoppet om att min påskkrubba skulle komma, så kom den.

Där fanns ett träd, Jesus kors och rövarnas kors, en person som man kan tänka sig är Maria, en grav med en sten och en vakt. Så, numera har även påskan fått sin krubba hemma hos mig. Och det är något speciellt att få ställa upp hela scenen och sedan få följa den dag för dag, att sätta upp korsen och att ta ner dem på långfredagens kväll, att få stänga till graven och sätta vakten framför. Och att på påskdagens morgon få ta bort stenen framför graven och ställa fram den uppståndne Jesus. Men håll i händerna och allt.

Påskkrubban får sen stå framme hela påsktiden, de sex veckorna efter påsk. För lika lång tid som vi har före påsk med fastan som förberedelse, lika lång tid behöver vi efteråt för att smälta påskens berättelse.

Så snart är det dags att plocka fram påskkrubban. Den ligger i lådan ihop med både fjädrar, ägg och kycklingar. Jag längtar redan efter att få ställa upp allt och i år igen få närma mig berättelsen, både genom att få flytta om karaktärerna och genom att få närma mig den i fantasin.

Ninnie Alstersjö, präst
Klövedals församling

Kagebag i Klövedal

Det gäller att få till logistiken när två sorters bröd ska bakas samtidigt. Och bagarna i Klövedal vet hur arbetet ska läggas upp för att det ska flyta på.

– En deciliter strösocker, 100 gram smör ... Lasse Peterson har koll på receptet. Det bakas sirapskakor till fikat ikväll. Fast egentligen är det *Tjörnkaga* som är huvuduppgiften. Degen står på jäsning och stekhällen håller på att värmas upp.

Hans Forsberg, initiativtagare till bagargruppen, berättar:

– Vi var några som sneglade på matlagningsgruppen för herrar i Rönnäng. Vi ville starta

en grupp för män här i Klövedal, men vi ville göra något annat än matlagning. Då blev bakning ett alternativ som alla kunde tänka sig. Och samtidigt en utmaning att lära sig något nytt.

– Men det viktiga är inte att vi bakar, säger Lasse. Det är att vi träffas, pratar och har roligt.

Några av deltagarna har sjungit tillsammans i Klövedals kyrkokör.

– Vi ville ses i andra sammanhang där det också fanns mer tid för prat och gemenskap. Och vi vill bli fler! Inga förkunskaper behövs och man behöver inte anmäla sig. Det är bara att komma, säger Lasse.

Gruppen bestämmer tillsammans vad de ska baka från gång till gång. Receptet på *Tjörnkagan* är väl beprövat. Men tillvägagångssättet diskuterades livligt under kvällen. Till slut enas de om en blandning av olika

varianter. På frågan om det finns någon utmaning för bagargruppen att baka svarar Lasse:

– Danskt rågröd! Det hade varit roligt att försöka sig på.

Lasse dukar kaffevagnen med nygräddade sirapskakor och kaffe och går in till målar- och fixargruppen i rummet intill.

– Det har doftat ljuvligt hela kvällen och nu får vi äntligen smaka, säger en av gruppdeltagarna.

Och gruppen är enig om betyget till herrarna:

– Mycket väl godkänt!

Recept *Tjörnkaga*, 12 st:

1 liter mjölk
150 g margarin eller smör
100 g jäst
1 dl socker
2 tsk salt
1 kg vetemjöl/rågsikt

Sawubona! – Jag ser dig

Eller hej! På språket *siswati* är ett "hej" mer än en hälsning. Sawubona betyder "Jag ser dig" och är en inbjudan till möte mellan människor.

Göteborgs stift har ett vänstift i södra Afrika. Och i slutet av februari fick Svenska kyrkan Tjörn besök av prästerna Mfanzile Dlamini och Nkosingiphile Mncina från Östra stiftet som ligger i Eswatini (Swaziland) och Sydafrika. På programmet stod bland annat sopplunch i Skärhamns församlingsgård, rundtur på Klädesholmen, besök på S:t Mary second hand & café. Ett besök med sång hos barnkören *Havstjärnan* i Rönnäng hann de också med. Syftet med besöket var att få utbyta erfarenheter av att vara kyrka i så olika kulturer och med så olika förutsättningar.

Mfanzile Dlamini har besökt Sverige ett par gånger tidigare. Han har varit i Göteborg men aldrig på Tjörn. För Nkosingiphile Mncina är det första besöket i Sverige:

– Här är vackert men kallt, säger han, och beundrar utsikten från Skärhamns kyrka.

Vill utveckla mötesplatser

På sopplunchen i Skärhamn serveras blomkålssoppa som en grupp frivilliga varit med och tillagat.

– Det är viktigt med mötesplatser som den här, menar Mfanzile och fortsätter:

– Många äldre har svårt att ta sig ut och blir sittande ensamma hemma. Det är något som är lika i våra kulturer. Här ser vi att människor trivs. De får äta tillsammans och ha en fin gemenskap. Jag är imponerad av Svenska kyrkan Tjörns arbete med sina träffar för äldre. Vi vill gärna försöka att starta något liknande i vårt stift.

Läs mer om Göteborgs stifts vänstift Östra stiftet av Evangelical Lutheran Church in Southern Africa (ELCSA-ED):

Mfanzile Dlamini medverkar i gudstjänsten i Klövedals kyrka.

Mfanzile Dlamini och Nkosingiphile Mncina utanför Skärhamns kyrka.

Vi firar påsk!

Påskan är kyrkans största helg. Då firar vi att Jesus uppstod efter att han hade blivit korsfäst och besekrat döden. Välkommen till kyrkan!

Alla dagar från skärtorsdagen fram till annandag påsk kallas ofta för "påskan". Men det är egentligen påskdagen, den dag då Jesus uppstod, som inleder påskveckan. Stilla veckan kallas veckan som föregår påskdagen. I stilla veckan ingår palmsöndagen, skärtorsdagen och långfredagen.

Jesus besegrade döden

På påskdagen har Jesus vunnit över döden genom att uppstå till livet igen. I och med det, är ondskan och döden besegrade. Att Jesus vinner över döden är centralt i kristen tro.

På annandag påsk visar sig Jesus för lärjungarna på olika sätt. Deras reaktioner är också olika. Några tvivlar på att det är verklighet, någon vill se bevis. Men oavsett deras reaktioner stannar Jesus hos dem och delar deras tillvaro.

Läs mer om påskan:
svenskakyrkan.se/pask

Pilgrimsvandring

Annandag påsk 21 april 13.00

Lätt vandring till Klövedals kyrka på väg och stig, cirka 4,5 km. Vi startar vid Klövedals missionskyrkas parkering i Valsång.

Vi gör några stopp under vägen där vi delar tankar runt påskens texter. Framme vid Valsängs strand fikar vi tillsammans. Ta med egen fika. Vi avslutar vandringen med gudstjänst och mäsas klockan 16.00 i Klövedals kyrka. För den som har sin bil på missionskyrkans parkering går skjuts tillbaka efter gudstjänsten.

Kontakt:
Anne-Marie Axelsson 0733-230 534
anne-marie.axelsson@svenskakyrkan.se

Påskhelgens gudstjänster

Skärtorsdag 17 april

- 18.00 Rönnängs kyrka: Skärtorsdagsmässa
Präst: Janåke Hansson
Musiker: Maria Karlsson Runge
Tjörns södra kyrkokör medverkar
- 19.00 Klövedals kyrka: Skärtorsdagsmässa
Präst: Gisela Hellström
Musiker: Elise Edström
- 19.00 Valla kyrka: Skärtorsdagsmässa
Präst: Vikarie
Musiker: Anders Bergman
Valla kyrkokör medverkar
- 19.00 Skärhamns kyrka: Skärtorsdagsmässa
Präst: Anne Liisasdotter
Musiker: Susanne Klemets

Långfredag 18 april

- 11.00 Klövedals kyrka: Gudstjänst
Präst: Ninnie Alstersjö
Musiker: Vikarie
- 11.00 Valla kyrka: Gudstjänst
Tjänstebiträde: Ellen Eriksson
Musiker: Barbro Wiskari
Lotta Bagge, sång
- 11.00 Stenkyrka kyrka: Gudstjänst
Präst: Lars Wängdahl
Musiker: Sven Eckerdal
- 11.00 Klädesholmens kyrka: Gudstjänst
Präst: Janåke Hansson
Musiker: Susanne Klemets
- 15.00 Skärhamns kyrka: Gudstjänst
Präst: Christina Grenabo
Musiker: Sven Eckerdal
Stenkyrka kyrkokör medverkar

Påskdagen 20 april

- 9.30 Rönnängs kyrka: Påskotta
Präst: Vikarie
Musiker: Maria Karlsson Runge
Tjörns södra kyrkokör medverkar
- 11.00 Klövedals kyrka: Mässa med stora och små
Präst: Ninnie Alstersjö
Musiker: Vikarie
Kyrkkaffe efter gudstjänsten
- 11.00 Valla kyrka: Högmässa
Präst: Jan-Åke Larsson
Musiker: Anders Bergman
Valla kyrkokör medverkar
- 11.00 Stenkyrka kyrka: Högmässa
Präst: Christina Grenabo
Musiker: Sven Eckerdal
Stenkyrka kyrkokör medverkar
- 14.00 Åstols missionshus: Mässa
Präst: Christina Grenabo
Musiker: Maria Karlsson Runge

Annandag påsk 21 april

- 16.00 Klövedals kyrka: Mässa (sammanlyst), avslutar pilgrimsvandring, se sidan 18.

Drop-in kyrkkaffe i
Rönnängs församlingshem
under *Stilla veckan*
14–17 april 9.30–16.
Välkommen!

Gudstjänster & andakter

Varje söndag firas gudstjänster i våra kyrkor. Du kan också besöka olika andakter på vardagar. Du hittar gudstjänster och andakter i kalendern på svenskakyrkan.se/tjorn. Välkommen!

Välkommen till Svenska kyrkan i vår!

Café & mötesplatser

Tisdagar 12.30 (ej vid Gemenskapslunch i Myggenäs)

Mötesplats Mat & prat

Valla församlingshem

Soppa, smörgås, kaffe och kaka: 40 kr

Tisdagarna 22 april och 20 maj 12.30

Gemenskapslunch

Myggenäs församlingsgård

Soppa, smörgås, kaffe och kaka: 40 kr

Onsdagar 12.00

Sopplunch

Skärhamns församlingsgård

Soppa, bröd & kaffe: 40 kr

Lunchen inleds med andakt.

Onsdagarna 9 april och 14 maj 15.00

Onsdagscaféet

Klädesholmens församlingshem

Kaffe med dopp till lagom pris.

9/4: Psalmbingo med Tonny & Eva.

14/5: S:t Mary berättar om sin verksamhet.

Fredag 9 maj 18.00

After Work

Klädesholmens församlingshem

Vi träffas, äter, lyssnar på musik och har trevligt tillsammans. Anmäl till Ewa: 0738-00 50 10 eller eva.aste@telia.com.

Torsdagarna 17 april och 15 maj 14.00

Café Lisa

Rönnängs församlingshem

Smörgås & kaffe.

17/4: Lars-Tore & Helen sjunger och spelar.

15/5: Margareta Martinsson spelar visor och psalmer.

Skapargrupper

Måndagarna 7, 21 april, 5 maj 10.30–12.30

Sticka & Skicka

Rönnängs församlingshem

Måndagarna 14, 28 april 16–19

Kvällssyföreningen

Klädesholmens församlingshem

Måndagar 17–20

Bagargrupp för herrar

Klövedals församlingshem

Måndagar 18–21

Fixar- och målargrupp

Klövedals församlingshem

Tisdagar 11–13

Onsdagarna 16 april, 14 maj, 17–18.30

Stickcafé

Skärhamns församlingsgård

Tisdagar 18–20

Akvarellgrupp

Kyrkans hus, Kållekärr

Onsdagar 13.15–14.15

Onsdagssång

Skärhamns kyrka

Tisdagar, jämna veckor 10–12

Symöte Stenkyrka syförening

Kyrkans hus, Kållekärr

Onsdagar, ojämna veckor 16–18

Syföreningen Skärhamn

Skärhamns församlingsgård

Bibliska figurer, Valla kyka

Bakgrupp, Valla

För information, kontakta

Gunilla Gustafsson, diakon:

0733-230 514

Aktiviteter för hela familjen

Lördag 5 april 11.00

Vårbasar

Klädesholmens församlingshem

Vårbasar med lotter, försäljning & fika.

Tisdag 8 april 17.00

Påskkväll med gudstjänst

Skärhamns kyrka

Barnen från barngrupperna medverkar. Fika, lotterier och insamling till ACT i församlingsgården.

Tisdag 8 april 17.00

Skaparkväll för vuxna

Myggenäs församlingsgård

Tema våren! Vi skapar fritt och äter kvällsmat tillsammans. Kostnad 150 kr. Anmäl dig till Bodil 0733-23 05 36 senast 7 april.

Tisdag 8 april 18.30

Påskkväll med gudstjänst

Kyrkans hus, Kållekärr

Gudstjänst och insamling av fastebössor. Lotteri och försäljning av ljus till förmån för ACT. Korv med bröd serveras. Poängpromenad.

Lördag 12 april 14.00

Påskbasar

Rönnängs församlingshem Kaffeservering och lotterier till förmån för ACT.

Måndag 14 april 9.30–13.00

Påsklovsöppet

Skärhamns församlingsgård

För hela familjen! Lek, påskpyssel och fika. Sång- och bibelstund i kyrkan 12.15. Fika 30 kr för vuxen (till ACT:s fasteinsamling). Gratis för alla barn!

Tisdag 15 april 16.00–19.30

Messy Church

Rönnängs församlingshem

För hela familjen. 16.00 Drop in med fika. 16.30 Pyssel och aktiviteter. 17.30 Andakt. 17.50 Köttbullar & pasta 30 kr/vuxen, barn gratis. Ingen anmälan.

Fredag 25 april 9.30–13.00

Lördag 26 april 9.30–12.00

Barnsaksloppis

Klövedals församlingshem

Passa på och köp begagnat! Försäljning inomhus i stora salen. Barnrummet öppet för lek. Fika serveras utomhus vid grillen (inomhus vid regn).

Pengar för fika och hyra av bord går till Act Svenska kyrkan.

Anmälan för dig som vill sälja senast 11 april till Anne-Marie 0733-23 05 34 anne-marie.axelsson@svenskakyrkan.se

Onsdag 30 april

Valborgskonserter

Klövedals församlingshem 19.00

Vi sjunger in våren tillsammans med Klövedals kyrkokör. Fika serveras från 18.45.

Bräcke hembygdsgård 19.30

Stenkyrka och Valla kyrkokörer sjunger in våren. Vårtalet hålls av vår kyrkoherde Christina Grenabo.

Foto: Magnus Aronson /ikon

Från dina händer till där det händer

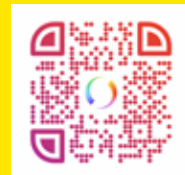
Foto: Henrik Berglund/ikon

SK24276

Varje dag slås människors liv i spillror av krig och katastrofer. Situationen är akut.

Din gåva stödjer människor som med mod och medmänsklighet räddar liv och ger hopp mitt i katastrofen.

En enda mänsklighet – under samma himmel.

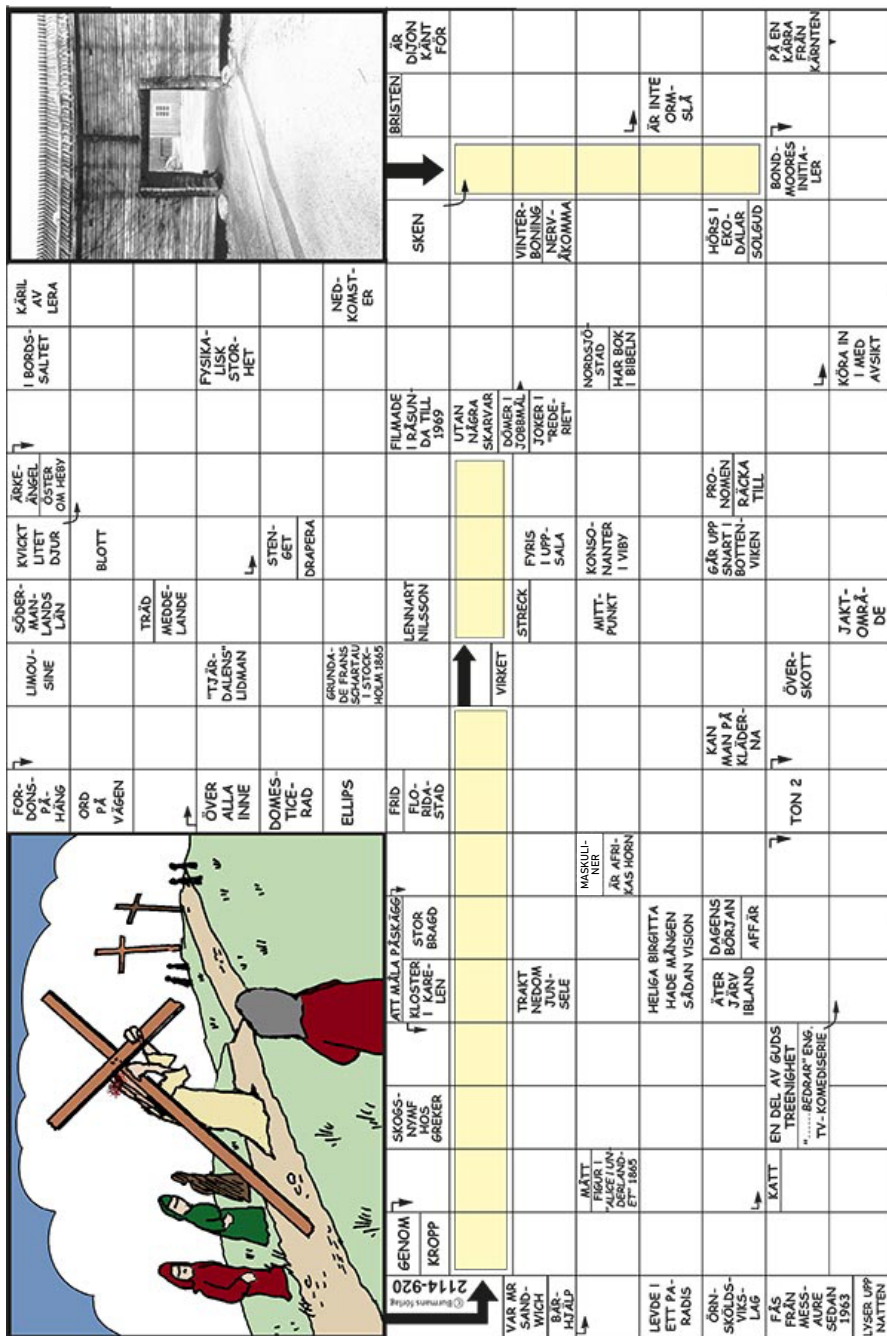
Swisha din gåva till

900 1223

Lars Burman / Korsordsfabriken

Vinnare till förra krysset, som gratulerats med var sin blomstercheck är:

Gun Kristensson, Rönäng
Mats Brännström, Skärhamn
Göran Lundberg, Mjörn

Namn: _____

Address: _____

Skicka din lösning till

Svenska kyrkan Tjörn, Hamngatan 17, 471 32

Skärhamn. Eller mejla orden från de markerade raderna till tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se

Märk med "Korsord". Tävligen pågår till den 1 maj 2025.

Tack för att du är medlem!

Som medlem är du med och bidrar till ett betydelsefullt arbete både på Tjörn och runt om i världen. Svenska kyrkan Tjörn är beroende av din och andra medlemmars avgifter. För det är till din lokala församling som den allra största delen av avgiften går. Dina pengar går bland annat till:

Öppen förskola och andra aktiviteter där små barn och deras föräldrar kan mötas.

Livbojen som stöttar barn och ungdomar 7–20 år som har det jobbigt hemma.

Möjlighet till samtal med diakon eller präst när livet känns tufft och man behöver någon att prata med.

Ett rikt musikutbud med körer, musiker och konserter.

Underhåll av våra kyrkor och vårt kulturarv.

Mötesplatser och aktiviteter för äldre och ensamma.

Välkommen!

